

Irinel Dumitru Samoilă

**Dreptul la apărare
al acuzatului**

Editura
Stamangiu
2022

CUPRINS

TITLUL I. CONSIDERAȚIUNI INTRODUCTIVE	1
Capitolul I. Premise funcționale și spectre de percepție asupra conținutului	1
§1. Deziderat	1
§2. Relevanța științifică	1
§3. Relevanța practică	2
§4. Necesitatea de restrângere a câmpului de analiză	3
§5. Lipsa perspectivei de drept comparat	4
§6. Viziunea personală	5
Capitolul al II-lea. Noțiune, justificare și precizări noționale	6
§1. Noțiune	6
§2. Justificare	7
§3. Precizări noționale	8
TITLUL AL II-LEA. ORGANIZAREA DREPTULUI LA APĂRARE AL ACUZATULUI	19
Capitolul I. Izvoare. Sistemul de repere, garanții și standarde	19
Capitolul al II-lea. Relaționarea cu principiile fundamentale	22
TITLUL AL III-LEA. ACTIVITATEA ÎN TIMP A DREPTULUI LA APĂRARE AL ACUZATULUI	29
Capitolul I. Titulari și limite	29
Capitolul al II-lea. Anterior punerii sub acuzație (instituția făptuitorului)	31

Capitolul al III-lea. Momentele acuzației	39
<i>Secțiunea 1. Nașterea acuzației (instituția suspectului)</i>	40
§1. Efectuarea în continuare a urmăririi penale [art. 305 alin. (3)]	41
§2. Extinderea urmăririi penale față de același suspect, pentru săvârșirea altor fapte [art. 311 alin. (1) coroborat cu alin. (2)]	42
§3. Începerea urmăririi penale în cazul infracțiunii de audiență [art. 360 alin. (2)]	42
§4. Reactivarea acuzației	44
<i>Secțiunea a 2-a. Evoluția acuzației</i>	45
§1. Extinderea urmăririi penale față alte persoane, pentru participarea la aceeași faptă cu cea deja reproșată suspectului [art. 311 alin. (1) coroborat cu alin. (4) teza I], urmată de schimbarea încadrării juridice față de suspectul inițial [art. 311 alin. (1)]	46
§2. Punerea în mișcare a acțiunii penale (art. 309)	48
§3. Schimbarea încadrării juridice față de inculpat [art. 311 alin. (1) sau art. 386] și extinderea acțiunii penale [art. 311 alin. (5)]	54
<i>Secțiunea a 3-a. Stingerea acuzației</i>	57

TITLUL AL IV-LEA. GARANȚIILE DREPTULUI LA APĂRARE AL ACUZATULUI _____ **61**

Capitolul I. Precizări introductive _____ **61**

Capitolul al II-lea. Timpul necesar pregătirii apărării _____ **63**

Capitolul al III-lea. Înțelegerea procedurii judiciare _____ **67**

<i>Secțiunea 1. Folosirea limbii oficiale sau a limbii materne</i>	68
<i>Secțiunea a 2-a. Dreptul la un interpret</i>	69
<i>Secțiunea a 3-a. Alte facilități privind înțelegerea procedurii</i>	76

Capitolul al IV-lea. Informarea	77
<i>Secțiunea 1. Informarea despre drepturi</i>	78
<i>Secțiunea a 2-a. Alte informări</i>	80
§1. Informarea despre acuzație	81
1.1. Regimul juridic	82
1.2. Geneza și momentele raportului	83
1.3. Manifestarea procedurală a raportului	86
1.4. Obiectul raportului	89
1.5. Stingerea raportului	93
1.6. Concluzii	93
§2. Accesul la materialul documentar al cauzei	94
2.1. Excepția 1 – restricționarea generală a accesului, în privința întregului material de urmărire penală	95
2.2. Excepția 2 – restricționarea parțială a accesului, în privința materialului rezultat din supravegherea tehnică	96
2.3. Excepția 3 – restricționarea parțială a accesului, în privința informațiilor clasificate	103
2.4. Excepția 4 – restricționarea parțială a accesului, cu ocazia soluționării unor chestiuni accesorii celei principale, pe parcursul urmăririi penale	114
2.5. Excepția 5 – restricționarea pe cale judiciară a accesului, în privința anumitor materiale ale cauzei	118
Capitolul al V-lea. Participarea la procedură	122
<i>Secțiunea 1. Prezența personală a acuzatului</i>	123
<i>Secțiunea a 2-a. Participarea mijlocită</i>	138
§1. Reprezentarea judiciară și reprezentarea juridică	138
§2. Asistența juridică	143
§3. Avocatul	154
3.1. Incompatibilitatea avocatului	155
3.2. Avocatul și ceilalți furnizori de asistență juridică	158

3.3. Avocatul din oficiu _____	163
3.4. Prerogativele avocatului _____	165
Capitolul al VI-lea. Necontributivitatea _____	174
<i>Secțiunea 1. Dreptul la tăcere _____</i>	175
<i>Secțiunea a 2-a. Dreptul la neautoincriminare _____</i>	180
<i>Secțiunea a 3-a. Alte excepții de la contributivitate _____</i>	199
Capitolul al VII-lea. Folosirea căilor de atac _____	212
TITLUL AL V-LEA. EXERCITAREA CONCRETĂ A DREPTULUI LA APĂRARE AL ACUZATULUI _____	239
Capitolul I. Felurile apărării _____	239
Capitolul al II-lea. Instrumentele apărării _____	244
<i>Secțiunea 1. Instrumentele expozitive _____</i>	247
§1. Declarația _____	247
§2. Explicațiile _____	249
§3. Concluziile _____	251
§4. Ultimul cuvânt _____	256
<i>Secțiunea a 2-a. Instrumentele opozitive _____</i>	257
§1. Plângerea _____	258
§2. Obiecțiile și obiecțiunile _____	261
§3. Excepția _____	262
<i>Secțiunea a 3-a. Instrumentele solicitative și instrumentele mixte _____</i>	263
§1. Cererea _____	263
§2. Memoriul _____	265
Capitolul al III-lea. Formele concrete de manifestare a apărării _____	267
<i>Secțiunea 1. Preîntâmpinarea obținerii informațiilor _____</i>	269
<i>Secțiunea a 2-a. Obținerea informațiilor _____</i>	272
<i>Secțiunea a 3-a. Furnizarea informațiilor _____</i>	278
<i>Secțiunea a 4-a. Analiza, procesarea și valorificarea informațiilor _____</i>	284

TITLUL AL VI-LEA. ÎN LOC DE CONCLUZII. SANCTIUNILE ÎN CAZ DE ÎNCĂLCARE A DREPTULUI LA APĂRARE AL ACUZATULUI	287
Capitolul I. Concepte preliminare	288
Capitolul al II-lea. Probleme curente acute	296
<i>Secțiunea 1. Problematika insuficienței regimului juridic actual al nulității relative</i>	296
<i>Secțiunea a 2-a. Problematika probelor obținute în etapa urmăririi penale in rem</i>	307
<i>Secțiunea a 3-a. Problematika înlăturării din apreciere a anumitor probe</i>	314
<i>Secțiunea a 4-a. Problematika conceptelor de loialitate și excluziune</i>	316
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	321